

Tentamenboekje

Rechten | Universiteit Utrecht

2026 - 2027

UURE-1029-393 | €9,95

Tentamengericht | Overzichtelijke structuur

Sinds 1994 | Beoordeeld met een 8,2

| Slim
Academy

Join de appgroep van jouw studie!

Wat biedt de Whatsappgroep?

- Je kan al je vragen stellen over de studie
- Gebruik maken van exclusieve kortingscodes
- Op de hoogte te blijven van belangrijke updates
- Direct contact leggen met andere studenten uit jouw jaar
- Gratis samenvattingen, oefenvragen en meer!

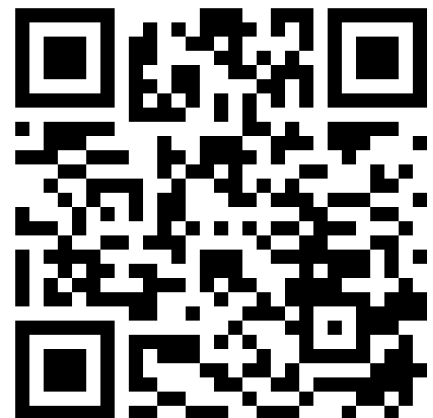

Join de groep in 3 stappen!

Stap 1: scan de QR code

Stap 2: zoek jouw universiteit

Stap 3: zoek je studie en join de groep!

Slim
Academy

Welkom bij Slim Academy!

Voor je ligt de **literatuur, artikelen en arresten samenvatting** van het vak **Verbintenissenrecht**, dat je volgt in blok 1 van het tweede jaar van de bachelor Rechtsgeleerdheid aan de Universiteit Utrecht! Dit vak bestaat uit acht onderwijsweken en is opgebouwd uit twee onderdelen: het contractenrecht en het aansprakelijkheidsrecht. De eerste vier weken zijn gewijd aan het contractenrecht, en de daaropvolgende drie weken aan het aansprakelijkheidsrecht.

Met Slim Academy willen we jou helpen slimmer te studeren. Dat doen we door de kern van de leerstof helder samen te vatten, complexe onderwerpen te versimpelen en je de juiste hulpmiddelen te geven om actief te oefenen. Voor een optimale voorbereiding op je tentamen raden we je aan gebruik te maken van ons volledige aanbod. Voor dit vak zijn de onderstaande producten beschikbaar.

Product	Inhoud	Content	Versies
Samenvatting Literatuur	De belangrijkste begrippen en theorieën met een heldere uitleg die is voorzien van voorbeelden over alle opgegeven tentamenstof.	Week 1 t/m 7	✓ App ✓ Papier
Samenvatting Hoorcolleges	Een overzicht van de belangrijkste punten die tijdens de hoorcolleges zijn behandeld, zodat je niets mist van de stof die aan bod is gekomen.	Week 1 t/m 7	✓ App ✓ Papier
Oefenvragen	Interactief oefenen in de leeromgeving. Zo kun je nagaan of je de stof volledig beheerst en weet je beter wat je kunt verwachten op het tentamen.	• 7 sets; • 250+ vragen	✓ App
Flashcards	Kaarten die je helpen om definities, schema's en kernbegrippen snel te herhalen, zodat je op een actieve manier leert en de stof sneller en beter onthoudt.	• 7 sets; • 150+ kaarten	✓ App

Contact

Heb je vragen over ons aanbod, de levering van je samenvattingen of iets anders? Neem gerust contact met ons op via **06 81 60 19 60** of stuur een e-mail naar **klantenservice@slimacademy.nl**.

Feedback geven

Kan je ons vertellen wat er mis is met de geselecteerde tekst?

Verstuur feedback

Fout gevonden?

Geef het door en wij zorgen dat de samenvatting snel wordt bijgewerkt!

Hoe werkt het?

Selecteer de tekst

Klik op het vlaggetje

Verstuur je feedback

Deze samenvatting is alleen voor persoonlijk gebruik en mag niet worden gekopieerd of verspreid. De tekst is opgesteld naar eigen inzicht van de auteur en bedoeld als ondersteuning bij het studeren. Raadpleeg altijd de originele bronnen.

Digitale en papieren updates

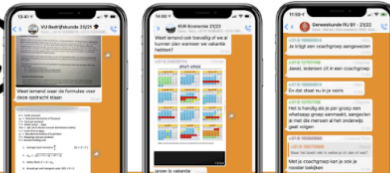
Aan het begin van het blok is nog niet alle vakinformatie beschikbaar, daarom vullen wij de samenvatting zo snel mogelijk aan zodra onze auteurs de nieuwe lesstof hebben ontvangen. Zo blijft de inhoud actueel, betrouwbaar en van hoge kwaliteit. Je hoeft dus niet te wachten tot het einde van het blok: vanaf **19-10-2026** is de volledige samenvatting **digitaal** beschikbaar in de app.

Later in het blok verzenden we de **papieren samenvatting**. Deze wordt op **20 oktober 2026** verstuurd en bevat **week 1 t/m 7**. In het onderstaande overzicht zie je welke stof is opgenomen.

Onderwerpen	
Week 1	Gebondenheid aan het contract
Week 2	Het aanvullende contractenrecht
Week 3	Begrenzing van het contractenrecht
Week 4	Beleidsinstrumenten in het contractenrecht
Week 5	Aansprakelijkheid voor eigen gedrag
Week 6	Kwalitatieve aansprakelijkheid
Week 7	De omvangsfase van aansprakelijkheid

JOIN DE WHATSAPP GROEP

- ✓ Chat met jouw mede-studenten
- ✓ Stel al jouw (studie)vragen aan onze studie-experts
- ✓ Krijg extra oefenvragen om jouw kennis te testen
- ✓ Krijg gratis voorbeeldsamenvattingen

We wensen je veel succes met studeren en het behalen van je tentamens!

Team Slim Academy

Inhoudsopgave

Welkom bij Slim Academy!	1
Digitale en papieren updates	2
Inhoudsopgave	3
Week 1 – Gebondenheid aan het contract	4
Week 2 - Het aanvullende contractenrecht	14
Week 3 - Begrenzing van het contractenrecht	25
Week 4 - Beleidsinstrumenten in het contractenrecht	39
Week 5: Aansprakelijkheid voor eigen gedrag	45
Week 6: Kwalitatieve aansprakelijkheid	52

Week 1 – Gebondenheid aan het contract

Introductie

Dit deel van het tentamenboekje bevat de belangrijkste informatie uit de leerstof, beknopt weergegeven en aangevuld met handige tentamentips. De inhoud is gebaseerd op de volgende literatuur/hoorcolleges/werkgroepen:

- Rechtshandeling en Overeenkomst, hoofdstuk 1, nrs. 13 t/m 15;
- Rechtshandeling en Overeenkomst, hoofdstuk 2, par. 2.2.3, 2.2.4 en 2.3.4;
- Rechtshandeling en Overeenkomst, hoofdstuk 3, par. 3.1 en 3.2;
- P.A. Fruytier, 'Schijn van vertegenwoordiging: naar een nadere invulling van het risicobeginsel', Maandblad voor Vermogensrecht (MvV) 2017, afl. 9, p. 271-277;
- HR 11 maart 1977, ECLI:NL:HR:1977 (Kribbebijter);
- HR 12 augustus 2005, ECLI:NL:HR:2005 (CBB/JPO);
- T. Hartlief, annotatie bij CBB/JPO;
- HR 19 februari 2010, ECLI:NL:HR:2010 (ING/Bera Holding).

Grondbeginselen van het contractenrecht

Het contractenrecht is onderdeel van het verbintenissenrecht en rust op drie belangrijke uitgangspunten: contractsvrijheid, vormvrijheid en de verbindende kracht van overeenkomsten. Deze beginselen verklaren waarom partijen in beginsel zelf bepalen óf en hoe zij zich juridisch willen binden.

Contractsvrijheid betekent dat partijen in beginsel zelf mogen bepalen met wie, wanneer en met welke inhoud zij een overeenkomst sluiten. Het beginsel beschermt daarmee de autonomie van partijen. Het is niet uitdrukkelijk in één wetsartikel vastgelegd, maar geldt als ongeschreven rechtsbeginsel.

Vormvrijheid, ook wel **consensualisme**, houdt in dat een verklaring in beginsel in iedere vorm kan worden gedaan. Art. 3:37 BW vormt hierbij het uitgangspunt. Een verklaring kan bijvoorbeeld mondeling, schriftelijk of door een gedraging worden afgelegd.

Verbindende kracht houdt in dat een eenmaal gesloten overeenkomst partijen bindt. Art. 6:248 lid 1 BW bepaalt dat een overeenkomst de door partijen overeengekomen rechtsgevolgen heeft. Dit uitgangspunt wordt ook aangeduid als *pacta sunt servanda*.

Tentamentip: houd de drie beginselen uit elkaar. Contractsvrijheid ziet op de vrijheid om te contracteren, vormvrijheid op de wijze waarop verklaringen worden gedaan en verbindende kracht op de gebondenheid nadat de overeenkomst tot stand is gekomen.

Rechtshandelingen en overeenkomsten

Een **rechtshandeling** is een handeling die is gericht op het tot stand brengen van een bepaald rechtsgevolg. Voor een geldige rechtshandeling verlangt **art. 3:33 BW** een op rechtsgevolg gerichte wil die zich door een verklaring heeft geopenbaard.

Rechtshandelingen kunnen eenzijdig of meezijdig zijn. Bij een **eenzijdige rechtshandeling** is de wil van één persoon voldoende. Vernietiging van een overeenkomst is hiervan een voorbeeld. Een eenzijdige rechtshandeling kan gericht zijn tot een ontvanger of niet-gericht zijn, zoals het aanvaarden of verwerpen van een erfenis. Bij een **meezijdige rechtshandeling** zijn verklaringen van meerdere personen noodzakelijk.

Een overeenkomst is op grond van **art. 6:213 lid 1 BW** een meezijdige rechtshandeling waarbij één of meer partijen tegenover één of meer anderen een verbintenis aangaan. Bij een obligatoire overeenkomst ontstaan dus verplichtingen tot prestaties.

Het Burgerlijk Wetboek (BW) kent hierbij een gelaagde structuur:

rechtshandeling → overeenkomst → bijzondere overeenkomst.

Daarom kunnen op één overeenkomst regels uit verschillende boeken van het BW van toepassing zijn.

Daarnaast bestaat het onderscheid tussen **eenzijdige en wederkerige overeenkomsten**. Een overeenkomst is volgens **art. 6:261 lid 1 BW** wederkerig wanneer beide partijen een verbintenis aangaan met het oog op de daartegenover staande prestatie van de ander. Dit begrip 'eenzijdig' moet niet worden verward met de eenzijdige rechtshandeling.

Tentamentip: bepaal bij een casus eerst welk juridisch niveau aan de orde is. Controleer vervolgens of naast algemene regels over rechtshandelingen en overeenkomsten ook regels voor een bijzondere overeenkomst gelden.

Wil, verklaring en gerechtvaardigd vertrouwen

Art. 3:33 BW: wil en verklaring

Voor een rechtshandeling moeten wil en verklaring met elkaar overeenstemmen. De verklaring hoeft niet uitdrukkelijk te worden gedaan. Door de vormvrijheid van **art. 3:37 BW** kan ook een gedraging een verklaring opleveren. Of een gedraging als wilsverklaring geldt, hangt af van de omstandigheden waaronder deze plaatsvindt.

Art. 3:37 BW: ontvangsttheorie

Een tot een bepaalde persoon gerichte verklaring moet die persoon volgens **art. 3:37 lid 3 BW** hebben bereikt om werking te krijgen. Niet het moment van verzending, maar het moment van ontvangst is dus beslissend.

Hierop bestaat een risicocorrectie. Een niet of te laat ontvangen verklaring kan toch werking hebben wanneer het niet of te laat bereiken het gevolg is van een handeling van de ontvanger, van een persoon voor wie hij aansprakelijk is of van een andere omstandigheid die zijn persoon betreft en rechtvaardigt dat hij het nadeel draagt.

Een nog niet ontvangen verklaring kan worden ingetrokken. Op grond van **art. 3:37 lid 5 BW** moet de intrekking de ontvanger eerder dan of gelijktijdig met de oorspronkelijke verklaring bereiken.

Tentamentip: maak bij verklaringen een tijdlijn. Noteer wanneer de oorspronkelijke verklaring en een eventuele intrekking de wederpartij bereiken.

Art. 3:34 BW: geestelijke stoornis

Bij een geestelijke stoornis kan de vereiste wil ontbreken. **Art. 3:34 BW** is relevant wanneer de stoornis een redelijke waardering van de betrokken belangen verhindert of wanneer de verklaring onder invloed van de stoornis is gedaan.

Het rechtsgevolg is **vernietigbaarheid**. Dit is iets anders dan nietigheid: de rechtshandeling blijft bestaan zolang zij niet wordt vernietigd.
Daartegenover kan het gerechtvaardigde vertrouwen van de wederpartij een rol spelen. Daarmee komt **art. 3:35 BW** in beeld.

Art. 3:35 BW: gerechtvaardigd vertrouwen

De combinatie van art. 3:33 en 3:35 BW vormt de **wilsvertrouwensleer**. Als wil en verklaring niet overeenstemmen, kan degene die de verklaring heeft afgelegd zich niet altijd op die discrepantie beroepen. De wederpartij kan worden beschermd wanneer zij redelijkerwijs mocht vertrouwen dat de verklaring met de wil overeenstemde.

Voor toepassing van art. 3:35 BW zijn van belang:

- er is een verklaring of gedraging van de wederpartij;
- degene die bescherming verlangt, heeft deze opgevat als een tot hem gerichte verklaring met een bepaalde strekking;
- hij mocht daaraan onder de omstandigheden redelijkerwijs die strekking toekennen.

Bij de beoordeling van goede trouw is ook **art. 3:11 BW** relevant.

De betekenis van verklaringen hangt bovendien samen met wat partijen redelijkerwijs aan elkaars verklaringen en gedragingen mochten toekennen en van elkaar mochten verwachten.

Tentamentip: stop bij een ontbrekende wil niet direct met de analyse. Beoordeel na art. 3:33 BW steeds of art. 3:35 BW de wederpartij alsnog beschermt.

Art. 3:36 BW: bescherming van derden

Art. 3:36 BW beschermt niet de directe wederpartij, maar een derde die gerechtvaardigd heeft vertrouwd op een bepaalde rechtsbetrekking en op basis daarvan heeft gehandeld.

Van belang zijn:

- een verklaring of gedraging van degene tegen wie bescherming wordt ingeroepen;
- een door de derde redelijkerwijs daaraan toegekende betekenis;
- gerechtvaardigd vertrouwen omtrent het ontstaan, bestaan of tenietgaan van een rechtsbetrekking;
- handelen door de derde op basis van die veronderstelling.

Art. 3:35 versus art. 3:36 BW

Art. 3:35 BW	Art. 3:36 BW
Beschermt de wederpartij;	Beschermt een derde;
Vertrouwen op een tot hem gerichte verklaring;	Vertrouwen op het bestaan, ontstaan of tenietgaan van een rechtsbetrekking;
Onderdeel van de wilsvertrouwensleer.	Derdenbescherming.

Tentamentip: vraag altijd wie bescherming verlangt. Is dat de directe wederpartij, denk dan aan art. 3:35 BW; gaat het om een derde, onderzoek art. 3:36 BW.